

Учинчи ренессанс пойдеворини маънавияти юксак халқимиз билан биргаликда барпо этамиз

Президент Шавкат Мирзиёев раислигида 22 декабрь куни Республика Маънавият ва маърифат кенгашининг кенгайтирилган йиғилиши бўлиб ўтди.

Йиғилишда маънавият ва маданият фаоллари, адабиёт ва санъат намоёндалари, шунингдек, Олий Мажлис палаталари, Вазирлар Маҳкамаси вакиллари, вазирлар ва ҳокимлар иштирок этди.

Маълумки, республикамизда ушбу Кенгаш раиси Президент ҳудудларда эса биринчи раҳбарлар ҳисобланади. Чунки илм-фан, таълим ва тарбия, маънавият устувор масаладир.

Давлатимиз раҳбари бунинг учун, аввало, мустаҳкам иқтисодий асослар кераклигини таъкидлаб, шу борада амалга оширилаётган ишларни қайд

этиб ўтди. Ушбу иқтисодий асос натижасида бу йил ижтимоий соҳага энг кўп — 134 триллион сўм маблағ ажратилди. Бу — 2016 йилга солиштирилганда 5,6 баробар зиёд демакдир.

Бугун жаҳон миқёсида тараққиёт суръатлари шиддатли тус олгани, ўта зиддиятли жараёнларнинг таъсири мамлакатимизда ҳам сезилаётгани қайд этилди.

— Тарихдан маълум: Ватан ва халқ тақдирини нисбатан таҳдидлар кучайган вазиятда айнан миллат фидойилари — уйғок қалби зиёлилар, шоир ва адиблар, санъат намоёндалари, маънавият

ва маърифат соҳаси ходимлари жасорат билан майдонга чиққанлар. Мамлакатимиз ўз тараққиётининг янги, юксак босқичга қираётган ҳозирги пайтда бизга жадид боболаримиз каби Фарб илм-фан ютуқлари билан бирга, миллий кадрлар руҳида тарбия топган етук кадрлар сув билан ҳаводек зарур, — дея таъкидлади Шавкат Мирзиёев.

Маърифатпарвар боболар ғояларини ўрганиш ва ривожлантириш бўйича Президент қарори қабул қилиниши белгиланди. Шунингдек, Бухородаги тарихий масканда Жадидлар мероси

давлат музейи очилади. “Жадид” номи янги газета ташкил этилади.

Сўнги йилларда маънавий-маърифий соҳаларда катта ишлар амалга оширилмоқда. Маънавият ва ижодни қўллаб-қувватлаш мақсадли жамғармаси ҳамда Ижтимоий-маънавий тадқиқотлар институти ташкил этилди. Республика Маънавият ва маърифат маркази тизимидаги ходимлар сони икки карра оширилди, уларни моддий рағбатлантириш чоралари кўрилди.

“Маданий фаолият ва маданият ташкилотлари тўғрисида”ги қонун қабул қи-

лингани соҳа ривожига муҳим аҳамиятга эга бўлди. Миллий анъаналаримизни асраб-авайлаш ва бойитиш мақсадида Мақом, Бахшчилик ва Аския санъати марказлари ташкил этилди. Шунингдек, “Баҳор” рақс ансамбли, Давлат филармонияси, Давлат симфоник оркестри каби 20 дан ортқ муассасалар фаолияти йўлга қўйилди. 11 та янги музей, 2 та театр, 28 та болалар мусиқа ва санъат мактаби, 5 та олий таълим муассасаси ташкил этилди.

Умуман, маданият ва санъат соҳасини давлат томонидан қўллаб-қувватлаш

ҳажми 2017 йилга нисбатан 5 карра ошиб, 2023 йилда бу мақсадлар учун 712 миллиард сўмдан ортқ маблағ йўналтирилди.

“Мақом”, “Бахшчилик”, “Хунармандчилик”, “Лазги” каби халқаро фестиваллар анъананага айланди. 24 та хорижий мамлакатда, жумладан, қўшни давлатларда “Ўзбекистон маданияти кунлари” юқори савияда ўтказилди.

Давоми 3-бетда

Ўзбекистон Республикаси Президенти Матбуот хизмати суратлари.

МАЪНАВИЯТ ҲАЁТИМИЗДА ЯНГИ КУЧ, ЯНГИ ҲАРАКАТГА АЙЛАНИШИ КЕРАК

Президент Шавкат Мирзиёевнинг Республика Маънавият ва маърифат кенгашининг кенгайтирилган мажлисидаги нутқи

Ассалому алайкум, ҳурматли Кенгаш аъзолари!

Муҳтарам ватандошлар!

Бугун сиз, аъзолар билан ғоят муҳим масалаларни муҳокама қилиш ва улар юзасидан зарур ечимлар топиш учун йиғилдик.

Республика Маънавият ва маърифат кенгашининг йиғилишида Олий Мажлис ҳамда Вазирлар Маҳкамаси раҳбарлари, ҳурматли депутат ва сенаторлар, вазирлар, ҳокимлар билан бирга миллий маънавиятимиз фаоллари, маданият, адабиёт ва санъат соҳаси вакиллари ҳам иштирок этмоқда.

Барчангизга аён, юртимизда Президент ушбу Кенгаш раиси ҳисобланади. Худудларда эса биринчи раҳбарлар бу масала учун масъул этиб белгиланган.

Нима учун шундай йўл тўтди? Чунки илм-фан, таълим ва тарбия, маънавият биз учун устувор масаладир.

Албатта, Янги Ўзбекистонни, Учинчи Ренессанс пойдеворини барпо этиш учун, аввало, унинг мустаҳкам иқтисодий, моддий-техник асосларини яратиш керак. Бугун шу йўлда халқимиз билан биргаликда амалга ошираётган ишларимизда барчангиз фаол иштирок этмоқдасиз.

Ҳозирги вақтда мамлакатимизда иқтисодиётнинг чинакам бозор муносабатлари асосида ташкил этилди. Барча соҳа ва тармоқларда давлат иштироки камайрилиб, хусусий мулк ва инвестицияларга, давлат-хусусий шериклик тамойилларига кенг йўл очилмоқда. Тадбиркорлар, фермер ва кластерлар учун қўлай шароитлар яратиб беряпмиз. Ўзбекистонда “мажбурий меҳнат”, “болалар меҳнати”га бутунлай чек қўйилди. Давлат буюртмаси тизимини ҳам оптимал ҳолатга келтиряпмиз.

Барча соҳаларга рақамлаштириш, “яшил” ва инновацион технологиялар жадал кириб бормоқда. Юртимизда янги-янги замонавий санъат ва энергетика мажмуалари, автомобиль ва темир йўллар, технопарк ва IT-parklar, “ақлли” ва электрон бошқарув тизимлари барпо этилмоқда.

Шаҳар ва қишлоқларимиз, бутун мамлакатимиз қиёфаси тубдан ўзгармоқда. Қисқа муддатда мактаб, мактабгача таълим, олий таълим, спорт ва туризм соҳаларини ривожлантириш бўйича улкан қадамлар қўйди. Тиббиёт соҳасида ҳам чуқур ислохотлар олиб борилмоқда.

Аҳолини замонавий уй-жойлар билан таъминлаш борасида илгари тасаввур ҳам қилиб бўлмайдиган натижалар қўлга киритилмоқда.

Эътибор қилинг, бу йил ижтимоий соҳага энг кўп — 134 триллион сўм маблағ ажратилди. Бу — 2016 йилга солиштирилганда 5,6 баробар зиёд демакдир. Янги тахирдаги Конституциямизда белгиланган Ўзбекистон — **ИЖТМОИЙ ДАВЛАТ** деган қонданинг амалий ҳаётиимиздаги тасдиғини биргина ана шу мисолда ҳам аққол кўриш мумкин.

Бу ишлар дастлабки қадамлар бўлиб, келгусида янада кенгайиб боради.

Хабарингиз бор, бу йил “**Ўзбекистон — 2030**” стратегиясини қабул қилдик. Бу муҳим ҳужжатда ўз олдимиизга аниқ мақсадлар қўйиб, маррани банд олдик. Ушбу стратегияга мувофиқ, 2030 йилгача яқин ички маҳсулот ҳажминини 2 баробар ошириб, 160 миллиард долларга, аҳоли жон бошига даромад миқдорини эса ўртача 4 минг долларга етказишни режа қилганмиз.

Бугун жаҳон миқёсида тараққиёт суръатлари мисли кўрилмаган даражада шиддатли тус олмоқда. Айни вақтда азалий кадрятлар, ижтимоий-сиёсий қарашлар тизимида чуқур трансформация жараёнлари юз бермоқда. Илгари ўз мақсад ва манфаатларини, асосан, дипломатия ва сиёсат билан ҳимоя қилиб келган дунёдаги қудратли марказлар энди очиқчасига босим ўтказиш, қарама-қаршилик ва тўқнашувлар йўлига ўтганига ҳаммамиз гувоҳимиз.

Афсуски, бундай кенг кўламли ва ўта зиддиятли жараёнларнинг таъсири Марказий Осиё минтақаси ва унинг тарихий қисми бўлган мамлакатимизни ҳам четлаб ўтмаяпти.

Ана шундай ғоят мураккаб ва таҳликали вазиятда Ўзбекистоннинг миллий манфаатларига жавоб берадиган тўғри йўлни топиш албатта

осон бўлмаяпти. Биз дунёдаги узоқ-яқин барча давлатлар билан ўзаро манфаатли алоқаларни ривожлантиришга ҳаракат қиляпмиз.

Тарихдан маълум: Ватан ва халқ тақдирига нисбатан таҳдидлар кучайган вазиятда айнан миллат фидойилари — уйғок қалби зиёлилар, шоир ва адиблар, санъат намоёндалари, маънавият ва маърифат соҳаси ходимлари жасорат билан майдонга чиққанлар. XX аср бошларида халқимизни озодлик ва илм-маърифат учун қурашга чорлаган жадид боболаримизни эслайлик.

Яқинда “Миллий тикланиш” газетасида Ўзбекистон халқ шoirи Иқбол Мирзонинг “Жадидлар” деган шеърини ўқиб қолдим. Хурматли шоиримиз “Жадидлар етишмаяпти, жадидлар”, деб, бугунги кунда кўпчилик халқимизни, жумладан, мени ҳам қийнаётган саволларга жавоб излаган.

Чиндан ҳам мамлакатимиз ўз тараққиётининг янги, юксак босқичга қираётган ҳозирги пайтда бизга жадид боболаримиз каби Фарб илм-фани ютуқлари билан бирга, миллий кадрятлар руҳида тарбия топган етук кадрлар сув билан ҳаводек зарур. Лекин уларни қим тарбиялайди? Албатта, ўзимиз тарих сабоқлари, замон талаблари асосида тарбиялашимиз зарур.

Яқинда пойтахтимизда ўтказилган “**Жадидлар: миллий ўзлиқ, истиқбол ва давлатчилик ғоялари**” маърузидаги конференция жаҳон илм-фани ва маданий жамоатчилиги ўртасида катта қизиқиш ва эътибор уйғотганидан барчангиз хабардорсиз.

Бу ишларни янада кенгайтириш ва янги босқичга кўтариш мақсадида алоҳида Президент қарори қабул қилинди. Жумладан, Бухородаги тарихий масканда Жадидлар мероси давлат музейи бунёд этилади.

Маърифатпарвар аждоқларимизнинг мероси бугун биз қураётган ҳуқуқий демократик давлат ва фуқаролик жамияти учун пойдевор бўлиб хизмат қилиши табиийдир. Чунки уларнинг ғоя ва дастурлари Янги Ўзбекистонни барпо этиш стратегияси билан ҳар томонлама уйғун ва ҳаммақдандир.

Ана шу ишларимизни давом эттириш мақсадида Ёзувчилар уюшмаси, Фанлар академияси, Маънавият ва маърифат маркази, Миллий масс-медияни қўллаб-қувватлаш ва ривожлантириш жамоат фондиди, “Шаҳидлар хотираси” жамғармаси ҳамда жамоатчилик вакилларининг “Жадид” номи янги газета ва унинг электрон версийасини ташкил этиш ҳақидаги ташаббусини биз албатта қўллаб-қувватлаймиз.

Азиз дўстлар!

Ўзимизга бир савол бериб қўрайлик: биз ҳозирги кескин шароитда ғоявий-мафкуравий соҳада рақобатга тайёрми? Ёш авлодимиз тарбияси мураккаб замон талабларига жавоб бериётими? “Жадид” номи янги газета ва унинг электрон версийасини ташкил этиш ҳақидаги ташаббусини биз албатта қўллаб-қувватлаймиз.

Албатта, биз дунё миқёсидаги иқтисодий инқироз ва пандемия таъсирига қарамадан, маънавий-маърифий ишларни кучайтириш бўйича катта ишларни амалга оширмаймиз. Бу борада 2017 йил 3 августда ижодкор зиёлилар билан учрашув ҳамда 2021 йил 19 январдаги Кенгаш йиғилишидаги мулоқотлар давомида сизлар билан қўллаб-қувватлаш бўйича аниқ ечимларни топган эдик.

Бу ҳақда гапирганда, Маънавият ва ижодни қўллаб-қувватлаш мақсадли жамғармаси ҳамда Ижтимоий-маънавий тадқиқотлар институти ташкил этилганини айтиш ўринлидир. Республика Маънавият ва маърифат маркази тизимидаги ходимлар сони икки карра оширилди, уларни моддий рағбатлантириш чоралари кўрилди. Маънавият ва ижодни қўллаб-қувватлаш учун ҳар йили 45 миллиард сўмдан маблағ ажратяпмиз.

Марказ тегишли вазирлик ва идоралар, маҳаллий ҳокимликлар билан биргаликда жойларда қўллаб-таъмирлар ўтказмоқда. Хусусан,

“Маърифат улашиб” ва “Китоб қарвони” акциялари доирасида 200 мингга яқин номдаги китоблар аҳолига бепул тарқатилди. Республика Маънавият ва маърифат маркази, унинг ҳудудий бўлимлари томонидан 11 мингдан ортқ медиа маҳсулотлари тайёрланди.

Бу борадаги ишларимизни янада жадаллаштириш учун 2024 йилдан бошлаб ҳар йили 100 миллиард сўмдан маблағ ажратилади.

Миллий маънавиятимизнинг ажралмас қисми бўлган маданият, адабиёт ва санъат, оммавий аҳборот воситаларини ривожлантириш бўйича ҳам катта ишларни амалга оширидик. Айниқса, “Маданий фаолият ва маданият ташкилотлари тўғрисида”ги қонунни қабул қилганимиз, 15 апрель санасини Маданият ва санъат ходимлари куни этиб белгиланганимиз соҳа ривожига муҳим аҳамиятга эга бўлди.

Миллий анъаналаримизни асраб-авайлаш ва бойитиш мақсадида Мақом, Бахшчилик ва Аския санъати марказлари ташкил этилди. Шунингдек, “Баҳор” рақс ансамбли, Давлат филармонияси, Давлат симфоник оркестри каби 20 дан ортқ муассасалар фаолияти йўлга қўйилди.

Ўтган даврда 11 та янги музей, 2 та театр, 28 та болалар мусиқа ва санъат мактаби, 5 та олийгоҳ, жумладан, янги авлод журналистларини тайёрлаш мақсадида Ўзбекистон журналистика ва оммавий коммуникациялар университети ташкил этилди.

Шу ўринда муҳим бир рақамга эътибор беришнингизни сўрайман. Маданият ва санъат соҳасини давлат томонидан қўллаб-қувватлаш ҳажми 2017 йилга нисбатан 5 карра ошиб, 2023 йилда бу мақсадлар учун 712 миллиард сўмдан ортқ маблағ йўналтирилди.

Биз бой ва бетакрор маданий меросимизни дунёга тарғиб этиш бўйича алоҳида тизим яратдик. Мамлакатимизда мунтазам ўтказиб келинган “Мақом”, “Бахшчилик”, “Хунармандчилик”, “Лазги” каби халқаро фестиваллар шу мақсадга хизмат қилмоқда.

Давоми 2-бетда

